

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5 Черкаської міської ради Черкаської області загальної середньої освіти ІІІ ступеня на 2021/2022 навчальний рік розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи, постанов Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року №24, від 23 листопада 2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», розпоряджень Кабінету Міністрів України №988-р від 14.12.2016 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», №903-р від 13.12.2017 «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказів МОН України №406 і №408 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», наказу МОН України №1493 від 28.11.2019 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», наказу МОН України № 955 від 10.07.2019 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8», наказу МОН України № 536 від 23.04.2019 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти»

Тип закладу – загальноосвітня школа.

У школі навчається 26 класів (731 учня) із них 10-12 класів - 5 (123 учнів):

10-х класів -2 (42 учнів): 10-А - із загальноосвітньою денною формою навчання і 10-Б, - із вечірньою заочною формою навчання;

11-х класів -2 (56 учнів): 11-А - із загальноосвітньою денною формою навчання, 11-Б - із вечірньою очною формою навчання;

12-х класів - (25 учень): 12-А - із вечірньою очною формою навчання;

Навчальний заклад враховує особливості школи як загальноосвітнього навчального закладу, який має окремі класи з профільним вивченням предметів (10-А , 11-А– профільне вивчення математики;), 11-Б, 12-А класи з вечірньою очною формою навчання, 10-Б клас з вечірньою (заочною) формою навчання.

Освітня програма профільної середньої освіти Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт) та Типовими освітніми програмами і навчальними планами для 10-12-х класів, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.04.2018 № 406 і №408:

- для 10-А, 11-А класу – Таблиця 2, 3 – Навчального плану для загальноосвітніх шкіл з українською мовою навчання та профільним вивченням окремих предметів;

- для 10-Б – Таблиця 2 – Навчального плану для загальноосвітніх шкіл з українською мовою навчання

- для 11-Б, 12-А, класів – Таблиця 24 - Навчального плану класів з вечірньою формою здобуття освіти (очна форма навчання);

Освітня програма визначає:

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-12-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік; для 12-х класів вечірньої форми навчання – 805 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані загальної середньої освіти III ступеня (далі – навчальний план).

До освітньої програми додано навчальні плани, що визначають підхід до організації освітнього процесу у Черкаській загальноосвітній школи I-III ступенів №5 III ступеня. Навчальними планами передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти, та варіативну складову.

Навчальні плани старшої школи реалізують зміст освіти залежно від обраного профілю навчання. Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Кожен з профілів передбачає вивчення окремих предметів на одному із трьох рівнів:

- рівні стандарту — окремі предмети не є профільними чи базовими;
- академічному рівні — окремі предмети не є профільними, але є базовими;
- профільному рівні, який передбачає поглиблене вивчення відповідних предметів, орієнтацію їх змісту на майбутню професію.

Навчальний план для 10-х класів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту та другого варіанту типових навчальних планів для 10-11(денних) класів закладів загальної середньої освіти. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних

результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. Навчальний план для 10-х класів містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика» і «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту.

Частину навчальних годин навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі – це поглиблене вивчення математики (10-А, 11-А клас).

Зміст профілю навчання у 10-А, 11-А класі реалізується системою окремих предметів і факультативних курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети («Інформатика» і «Мистецтво» - по 1,5 год/тиждень), що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети алгебра і геометрія, що вивчаються на профільному рівні (8 год/тиждень);

Кількість годин для вивчення профільного предмета математики складається з кількості годин, відведених навчальним планом на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети. Кількість годин на вивчення профільних предметів збільшено за рахунок додаткових годин.

Навчальний план для 10-Б, 11-Б класів із вечірньою, заочною формами здобуття освіти. Навчальний план для класів з вечірньою, заочною формами здобуття освіти включає:

базові предмети ("Українська мова", "Українська література", "Зарубіжна література", "Іноземна мова", "Історія України", "Всесвітня історія" (або інтегрований курс "Історія: Україна і світ"), "Громадянська освіта", "Математика", "Фізика і астрономія", "Біологія і екологія", "Хімія", "Географія");

вибірково-обов'язкові предмети ("Інформатика", "Технології", "Мистецтво");

додаткові години на окремі предмети, факультативні курси, індивідуальні заняття.

Навчальний план для класів із вечірньою формою здобуття освіти складається у межах 23 навчальних годин на тиждень, для класів із заочною формою здобуття освіти - 17 навчальних годин на тиждень. За умови заочної форми здобуття освіти кількість обов'язкових заліків становить 28 протягом навчального року.

Кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, зазначена у навчальному плані Типової освітньої програми, розподіляється з урахуванням терміну навчання (три роки).

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. В старшій школі при формуванні варіативної складової навчального плану враховані профілі навчання та загальні освітні потреби учнів. З метою якісної підготовки до ЗНО для учнів 11-12 класів сплановані індивідуальні заняття з англійської мови, української мови, історії, математики, фізика.

За окремими навчальними планами організовується освітній процес у 11-Б. і 12-А класах з вечірньою (очною) формою здобуття освіти, 10-Б класі з вечірньою (заочною) формою здобуття освіти.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Особливості організації навчально-виховного процесу:

- мова навчання – **українська**;
- режим навчання – **п'ятиденний**;
- навчання проводиться у дві зміни (у другу зміну навчаються класи з вечірньою (очною та заочною) формою навчання);

- тривалість уроків у основній школі відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту»;
- тривалість перерв відповідно до чинного Положення про загальноосвітній навчальний заклад (постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 778).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (англійська мова, технології, інформатика, фізична культура) здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128.

Навчальний план сприяє тому, щоб учні отримали сучасну середню освіту з поглибленням і розширенням певного циклу навчальних предметів, готує школярів до свідомого вибору професії.

Таблиця 1

до Освітньої програми
Черкаської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5 III ступеня

Навчальний план
старшої школи для 10-А класу з українською мовою навчання
на 2021-2022 навчальний рік
(таблиця 2 наказу МОН України від 20.04.2018 №408)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
	10-А
Базові предмети*	27
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта:	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	
Алгебра	1,5
Геометрія	1,5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково - обов'язкові предмети	
Інформатика	1,5
Технологія	-
Мистецтво	1,5
Додаткові години * на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття.	8
Алгебра і початок аналізу	4,5
Геометрія	1,5
«Школа українських перекладачів»	0,5
«Стилістика сучасної української мови»	1
«Фрактали»	0,5

Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор школи _____ О.Є.Саєнко

Таблиця 2

Навчальний план
старшої школи для 10-Б класу з вечірньою формою здобуття освіти
заочна форма навчання (групові консультації та заліки)
на 2021-2022 навчальний рік
(таблиця 2 наказу МОН України від 20.04.2018 №408)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	10-Б
Українська мова і література	3
Англійська мова	1
Зарубіжна література	1
Історія України	1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	1
Мистецтво	0,5
Математика	1,5
Природознавство	-
Біологія	1
Географія	1
Фізика	1
Хімія	1
Інформатика	0,5
Разом	14,5
Факультативи:	2,5
«Медіакультура»	1,5
«Психологія спілкування»	1
Всього*	17

Директор школи _____ О.Є.Саєнко

Таблиця 3

до Освітньої програми

Черкаської загальноосвітньої школи

I-III ступенів №5 III ступеня

**Навчальний план
старшої школи для 11-А класу з українською мовою навчання
на 2021-2022 навчальний рік
(таблиця 2 наказу МОН України від 20.04.2018 №408)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
	11-А
Базові предмети*	26
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта:	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	
Алгебра	1,5
Геометрія	1,5
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково – обов'язкові предмети	
Інформатика	1,5
Технологія	-
Мистецтво	1,5
Додаткові години * на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття.	9
Алгебра і початок аналізу	4,5
Геометрія	1,5

«Занурення в граматику англійської мови: різні рівні, різні потреби»	1
«Стилістика сучасної української мови»	1
Індивідуальна година з мистецтва	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

Директор школи _____ О.Є.Саєнко

Таблиця 4

Навчальний план
старшої школи для 11-Б-12-А класу з вечірньою формою здобуття освіти
 очна форма навчання
на 2021-2022 навчальний рік
 (таблиця 24 до Наказу МОН України від 20.04.2018 № 406)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	III ступінь	
	11-Б	12 -А
Мови і літератури у закладах з українською мовою навчання		
Українська мова і література	3	4
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	3	3
Інші предмети		
Алгебра	2	2
Геометрія	1	1
Інформатика	0+1	0+1
Історія України	1	1
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:		
економіка	1	1
людина і світ	-	0,5
Біологія, екологія	1,5	1

Фізика, астрономія	2	1
Хімія	1	-
Художня культура	0,5	-
Разом	<i>18+1</i>	<i>16,5+1</i>
Курси за вибором, факультативи, консультації	4	5,5
Українська мова	2	2
Українська література	2	
Математика		2
Астрономія		0,5
Зарубіжна література		1
Всього	<i>23</i>	<i>23</i>

Директор школи _____ О.Є.Саєнко